

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 707. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14valshoot-idm140708757604624/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

- bredt portugisisk ridderroman fra o. 1500, bl.a. kendt som Don Quixotes forbillede i Cervantes' parodiroman 1605.
- 126 *Vagt Dig*: det udråb, hvormed Klint og et kor med komisk virkning skræmmer Løjtnant von Buddinge i Chr. Hostrups sangspil *Gjenboerne* (1844), 2.akt, 11.sc. – *spids* (, *min Fntue*): spydig. – *Truvéren*: af fr. *trouvère*, svarende til provençalsk: *troubadour*. – (*forlanger*) *Satisfaktion*: æresoprejsning, især ved duel. – *Grog*: drik af rom el. cognac plus varmt vand. – *Bislag*: lille verandaagtig udbygning ved indgangen til et hus. – *spanskgrønt*: stærkt grøn farve af kobber, irgrønt.
- 127 *var »festegeknejt«*: sad fast på hotellet, fordi han var ude af stand til at betale. – *Kreuzer*: østrigsk småmønt; 100 Kreuzer = 1 gylden, jf. s.129, l.25.
- 128 *Weiter*: (ty.) videre. – *Bierfidlere*: musikanter (i ølstue el.lign.). – *Gretchen*: typen på den unge pige som i Goethes *Faust*, se Efterskrift s.656. – *flere (...) mellem Himmel og Jord, end osv.*: udtrykket fra Shakespeares *Hamlet* (ca. 1601), 1.akt, 5.sc., v.166. – *le vent (...) fou*: (fr.) vinden, der går gennem bjergene, vil gøre mig gal. Citat fra Victor Hugos digt »Guitare« fra samlingen *Les Rayons et les Ombres* (1840).
- 129 *lægge Vind paa*: tilstræbe. – *Hverdagshistorie*: se n.t.s.122.
- 130 *ville vi*: se Efterskrift s.682f. – *Verveine (...)-Water*: parfume af jernurt (verbena). – *Parfum (...)* *rafraichissant*: (fr.) blid, styrkende, forfriskende parfume.
- 131 *Aften-Berlinger*: avisen *Berlingske Tidende* udkom i perioden med en morgen- og en aftenudgave. – *Romanen den*: føljetonen. – *Overførmysteriet*: statsinstitution 1869-1981, der bestyrede umyndiges midler. – *Heinrich der Vogler*: tysk konge 876-936; *Vogler* = fuglefænger.
- 132 *O sancta simplicitas*: (lat.) o hellige enfold. – *elysæiske Marker*: udtrykket, der betegner det paradisiske land for døde heroer i græsk mytologi, spiller her måske på den parisiske boulevard Champs Elysées og sikkert på Ediths frederiksbergske »Elysium«. – *mais enfin*: (fr.) nuvel.

1.I.13

- 133 *Satin-Velours*: ataskagtig flojl, jf. n.t.s.135. – *ere*: jf. Efterskrift s.682f.
- 134 *Kjole*: langskodet jakke.
- 135 *Atlask*: glinsende (silke)tojt af særlig vævning. – *Overhøring (...)* *Konfirmation*: jf. n.t.s.110. – *lykkelig (...)* *Ojeblikket*: jf. den eftertragtede, umulige og dog opnåede tilstand for Goethes Faust (i den såkaldte Pagtscene: »Studierzimmer«, v.1699ff. i *Faust, I*) »Werd' ich zum

Augenblicke sagen:/ Verweile doch! du bist so schön!» osv.: «Hvis jeg siger til øjeblikket:/ Bliv dog, du er så skøn» (Rosenhoffs overs.); sml. *Faust*, II, v.11.585f.

- 136 *Wagnersk*: den tyske komponist og digter Richard Wagner (1813-83) var især ved sine operaer, der også opførtes i København, det store aktuelle navn i musikken. – *Margarita*: jf. Fausts Margarete = Gretchen, og *Henrik*: jf. fornavnet på Goethes Faust: Heinrich. – *Boudoir*: (af fr.) en kvindes gemak.
- 137 *Approche*: (fr.) kom nærmere, også som kommando til hund. – *Tu sind og en Nat*: den arabiske eventyrsamling, kendt i Europa fra beg. af 1700-t. og flere gange oversat fra fransk til dansk.
- 138 *Katzenjammer*: (af ty.) tommermænd. – *Slet*: på slaget, præcist. – *Malefikant*: (jur.) forbryder. – *Fiat justitia*: (lat.) lad retten ske fyldest.
- 141 *Chok(ket)*: rytteriangreb.
- 143 *Mønningen*: her vel: murryggen.

1.I.14

- 144 *lader (...) ligge links*: (af ty.) tager ikke hensyn til, negligerer.
- 145 *Schopenhauer*: se n.t.s.104.
- 146 *lægge Torpedoen (...) Ibsen*: sidste linje af Henrik Ibsens digt «Til min ven revolutionstaleren!» i *Digte* 1871 lyder: «Jeg lægger med lyst torpédo under Arken.» – *Ibsen*: havde i flere skuespil, bl.a. *Et dukkehjem* (1878) og *Gengangere* (1881) givet provokerende belysning af konsforhold, ægteskab m.v. – *St. Paulus (...) gifte Jer*: i 1.Kor., kap.7, v.1-9. – *har in mente*: har (lat.): i erindring, tænker på. – *I vil fortryde (...) eller ikke*: jf. et af diapsalmata i Første Del af *Enten-Eller*, Søren Kierkegaards tobindsværk fra 1843; i *Skrifter*, V (1997), s.47. – *Julie og Romeo*: i Shakespeares kærlighedstragedie *Romeo and Juliet* (ca. 1595).
- 147 *Borgerfejden*: striden mellem de to partier i Verona er en forhindring for Romeo's og Julies forbindelse, da deres familier er på hver sin side. Ulf hentyder her snarest til striden i 1870erne mellem Georg Brandes-modstandere og -tilhængere. – *Svømmere*: raketter.
- 148 *Heine*: den tyske lyriker og prosaist Heinrich Heine (1797-1856), se også Efterskrift s.658. – *Wer zum ersten (...) sterbe*: digt nr. 63 i afdelingen «Die Heimkehr» (1823-24), optaget i *Buch der Lieder* 1827: «Den, der elsker første Gang,/ omend forgæves, er en Gud;/ men hvem der for anden Gang/ forgæves elsker, er en Nar. // Jeg, en saadan Nar, jeg elsker/ atter uden selv at elskes!/ Maane, Sol og alle